

การสำรวจความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการจัดเก็บภาษี
ท้องถิ่นของเทศบาลนครพิษณุโลก อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก
The Opinions Survey of People of Tax Collection of the Municipality
Phitsanulok Municipality Mueang District Phitsanulok

นนทชัย เพ็งจันทร์

นิสิตปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
วิทยาลัยการจัดการและพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
E-mail: nonza_non-p.r@hotmail.com

ธันสตา โรจนตระกูล

อาจารย์ประจำ สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
วิทยาลัยการจัดการและพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
E-mail tangkwa_tk@hotmail.com

Nontachai Pengjan

Student, Master of Public Administration Program,
College of Management and Development Pibulsongkram Rajabhat University
Tanastha RoJanatrakul
Lecturer, Master of Public Administration Program,
College of Management and Development Pibulsongkram Rajabhat University

รับเข้า: 11 กุมภาพันธ์ 2564 แก้ไข: 24 กุมภาพันธ์ 2564 ตอรับ: 12 มีนาคม 2564

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการจัดเก็บภาษีท้องถิ่นของเทศบาลนครพิษณุโลก อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก 2) การเปรียบเทียบความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคลกับการจัดเก็บภาษีท้องถิ่นของเทศบาลนครพิษณุโลก อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนผู้มีหน้าที่เสียภาษีให้แก่เทศบาลนครพิษณุโลก จำนวน 400 คน จากคำนวณใช้สูตรของ Taro Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95 เครื่องมือวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA)

ผลการวิจัย พบว่า 1) ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็น ระดับการจัดเก็บภาษีท้องถิ่นของเทศบาลนครพิษณุโลก อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ระดับมาก 2) ปัจจัยส่วนบุคคล ด้านอายุ และระดับการศึกษาที่แตกต่างกันส่งผลต่อการจัดเก็บภาษีท้องถิ่นของเทศบาลนครพิษณุโลก อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ภาษีท้องถิ่น ท้องถิ่น

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the level of local taxation of Phitsanulok City Municipality, Mueang District, Phitsanulok Province, 2) to compare the difference of personal factors with the local taxation of Phitsanulok City Municipality, Mueang District, Phitsanulok Province. The sample group to be used to represent the population is 400 people who pay taxes to Phitsanulok City Municipality. calculated by Taro Yamane's formula at a 95% confidence level, this research tool is a questionnaire. the researcher chose to use statistics for data analysis. as follows: Descriptive statistics. by distributing it in terms of frequency, percentage, mean and standard deviation. Inferential statistics the statistics used in the test analysis are the t-test, and One-Way ANNOVA.

The results of the study were as follows: 1) Respondents commented level of local taxation of Phitsanulok City Municipality, Mueang District, Phitsanulok Province overall, there is a considerable level of average 2) different personal factors, age, and education levels. the local taxation of Phitsanulok municipality, Muang District, Phitsanulok province, is statistically significant at .05.

Keywords: tax collection, local

บทนำ

การกำหนดอำนาจหน้าที่ในการจัดเก็บภาษีและรายได้อื่นขององค์การบริหารส่วนตำบลต้องการให้ท้องถิ่นพึ่งตนเองได้ทางการคลังและในสถานการณ์ปัจจุบันเศรษฐกิจทั่วโลกและเศรษฐกิจในประเทศตกต่ำ เกิดความขัดแย้งด้านการเมือง ทำให้สภาพการคลังของรัฐบาลฝืดเคือง จึงคาดหมายได้ว่าในปีงบประมาณต่อ ๆ ไปรัฐบาลไม่สามารถทำให้ท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มขึ้นตามที่คาดการณ์ไว้ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อฐานะการคลังของแต่ละแห่งตามไปด้วย ในขณะที่ท้องถิ่นมีรายได้จากการจัดเก็บเอง

น้อย ทำให้ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้ทั่วถึง ทำให้มีความจำเป็นที่จะต้องใช้งบประมาณอีกมากในขณะที่หน่วยงานมีงบประมาณอย่างจำกัดการค้นหาแนวทางการปรับปรุงการจัดเก็บภาษีและการจัดหารายได้ให้แก่ท้องถิ่นเพื่อให้มีรายได้เพิ่มขึ้นและอยู่ในฐานะที่พึ่งพาตนเองได้มากยิ่งขึ้นจึงเป็นสิ่งที่ท้องถิ่นควรดำเนินการ ดังนั้นผู้เขียนจึงได้มีแนวคิดในการหาทางเพิ่มรายได้จากการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยการปรับปรุงกระบวนการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล (ธนาพร วงศ์ภักดิ์, 2556) เทศบาลนครพิษณุโลกเป็นหน่วยงานการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งที่เกิดขึ้นหลังจากเหตุการณ์พฤษภาทมิฬในปีพุทธศักราช 2535 กระแสการปฏิรูปการเมืองได้ก่อตัวขึ้นอย่างรวดเร็ว มีการเรียกร้องให้มีการปฏิรูปการเมืองในหลาย ๆ ด้าน และด้านหนึ่งคือการเรียกร้องให้มีการกระจายอำนาจจึงได้จัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลพุทธศักราช 2537 ซึ่งประกาศใช้ในวันที่ 2 ธันวาคม พุทธศักราช 2537 และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 2 มีนาคม พุทธศักราช 2538 โดยสาระสำคัญของกฎหมายฉบับดังกล่าวคือ การยกฐานะสภาตำบลที่มีรายได้โดยไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ล่วงมาติดต่อกัน 3 ปีเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละ 150,000 บาท และตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลพุทธศักราช 2537 มาตรา 74 กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจและบทบาทในการหารายได้เป็นของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะว่าองค์การบริหารส่วนตำบลสามารถจัดเก็บภาษีได้โดยใช้พระราชบัญญัติต่าง ๆ เช่น พระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พระราชบัญญัติภาษีป้ายและพระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ เทศบาลนครพิษณุโลก มีแม่น้ำน่านไหลผ่านกลางเมือง ทำให้แยกเขตเทศบาลออกเป็น 2 ฝั่ง คือ ฝั่งตะวันออกของแม่น้ำน่าน มีพื้นที่ 13.05 ตารางกิโลเมตร มีประชากร 6,6343 คน แยกเป็นชายจำนวน 30,38 คน หญิง 3,6035 คน (กลุ่มนักวิชาการภาษีอากร, 2556) ซึ่งรายรับในส่วน รายได้จัดเก็บเอง หมวดภาษี ในปี 2560 รายรับจริง 72,157,149.52 บาท ในปี 2561 ประมาณการ 68,750,000.00 บาท และในปี 2562 ประมาณการ 71,950,000.00 บาท ซึ่งจะเห็นว่ารายได้ดังกล่าวที่ทำการจัดเก็บภาษียังคงไม่คงที่และยังขาดประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษี จึงทำให้การจัดเก็บภาษีของเทศบาลนครพิษณุโลกในแต่ละปีไม่บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ เช่น มีลูกหนี้ภาษีที่ยังค้างชำระ ผู้มีหน้าที่เสียภาษีต้องเสียค่าปรับเนื่องจากชำระเงินล่าช้ากว่ากำหนด การจัดเก็บไม่เป็นไปตามประมาณการรายรับของเทศบาลนครพิษณุโลก ส่งผลให้ในงบประมาณถัดไปมีการประมาณการรายรับที่ลดลงเนื่องจากประมาณการ รายรับจริงจะประมาณการจากรายรับปีที่ผ่านมา จึงเล็งเห็นความสำคัญที่ต้องศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีของเทศบาลนครพิษณุโลก (สำนักงานเทศบาลนครพิษณุโลก, 2561)

ดังนั้นความสามารถรวมทั้งการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น จึงได้มีความสำคัญและหัวใจสำคัญของการจัดทำแผนการพัฒนาท้องถิ่น เมื่อพิจารณาในระดับนี้นับว่าเป็น

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีโครงสร้างการบริหารที่จัดได้ว่ามีความเป็นอิสระในการปกครองตนเอง กล่าวคือ โครงสร้างการบริหารงานขององค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นมีความเอื้ออำนวยต่อความสามารถ ทั้งการหารายได้และการใช้จ่ายของของตนเอง องค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นเป็นศูนย์กลางการค้า การพาณิชย์กรรม รวมถึงสภาพความเป็นเมือง ทำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีบทบาทในการหารายได้ เป็นของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะเห็นว่ารายได้ดังกล่าวที่ทำการจัดเก็บภาษียังคงไม่คงที่ และยังขาดการจัดเก็บภาษี จึงทำให้การจัดเก็บภาษีขององค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นในแต่ละปีไม่บรรลุ ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ เช่น มีลูกหนี้ภาษีที่ยังค้างชำระ ผู้มีหน้าที่เสียภาษีต้องเสียค่าปรับเนื่องจาก ชำระเงินล่าช้ากว่ากำหนด การจัดเก็บไม่เป็นไปตามประมาณการรายรับขององค์กรบริหารส่วน ท้องถิ่น ส่งผลให้ในงบประมาณถัดไปมีการประมาณการรายรับที่ลดลงเนื่องจากประมาณการ รายรับจริงจะประมาณการจากรายรับปีที่ผ่านมาจึงเล็งเห็นความสำคัญที่ต้องศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีท้องถิ่นขององค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองจังหวัดพิษณุโลก

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาถึงการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการจัดเก็บภาษี ท้องถิ่นของเทศบาลนครพิษณุโลก อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก เป็นแนวทางและข้อเสนอแนะในการ เทศบาลนครปรับปรุงแก้ไขให้การจัดเก็บภาษีท้องถิ่นของเทศบาลนครพิษณุโลกให้เกิดประสิทธิภาพ สูงสุดในการบริหารงาน พัฒนาท้องถิ่นและตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้อย่าง ทัวถึง

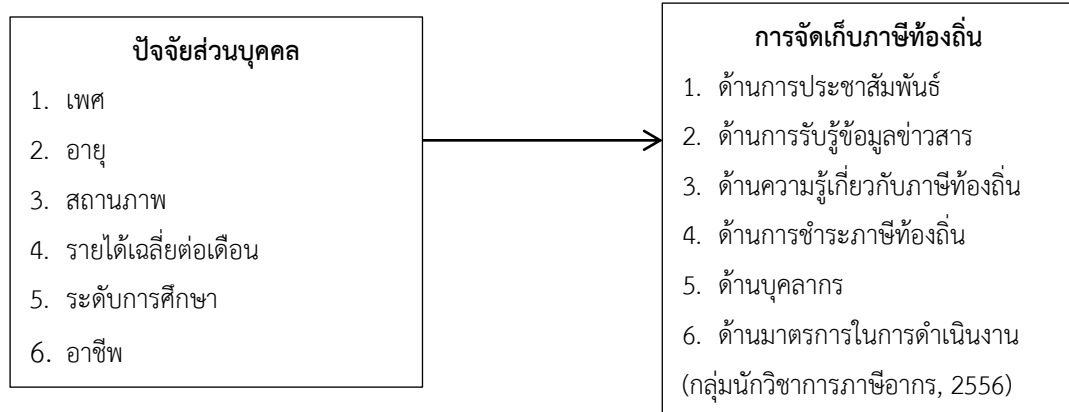
วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการจัดเก็บภาษีท้องถิ่นของเทศบาลนครพิษณุโลก อำเภอเมือง จังหวัด พิษณุโลก
2. เพื่อการเปรียบเทียบความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคลกับการจัดเก็บภาษีท้องถิ่นของ เทศบาลนครพิษณุโลก อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

สมมติฐานการวิจัย

ปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่เพศ อายุ สถานภาพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ระดับการศึกษา และอาชีพ ที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อการจัดเก็บภาษีท้องถิ่นของเทศบาลนครพิษณุโลก อำเภอเมือง จังหวัด พิษณุโลกไม่แตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีการวิจัย

ประชากร และกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนผู้มีหน้าที่เสียภาษีให้แก่เทศบาลนครพิษณุโลก อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 12,874 คน (สำนักงานเทศบาลนครพิษณุโลก เดือนเมษายน 2563) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนที่พักอาศัยอยู่ในเทศบาลนครพิษณุโลก อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก คำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่จะใช้เป็นตัวแทนของประชากรโดยใช้ การคำนวณของ Yamane (กัลยา วาณิชย์บัญชา, 2550: 28) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 เท่ากับ 387 คน แต่ผู้วิจัยได้เพิ่มกลุ่มกลุ่มตัวอย่างเพื่อผลิตผลการเก็บสอบถามเพิ่มจำนวน 13 คน ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เท่ากับ 400 กลุ่มตัวอย่างแล้ววิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Sampling)

เครื่องมือในการวิจัย ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามแบบปลายปิด (Close ended Questionnaire) เพื่อสะดวกในการตอบ และป้องกันการสับสน โดยประกอบด้วยแบบสอบถาม 1 ชุด โดยแบ่งเป็นเนื้อหาของแบบสอบถามออกเป็น 3 ส่วน ดังต่อไปนี้คือ

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นการเลือกตอบ (Checklist) จำนวน 6 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ระดับการศึกษา และอาชีพ

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ โดยใช้ข้อความเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษิต้องถิ่นของเทศบาลนครพิษณุโลก อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการประชาสัมพันธ์ 2) ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร 3) ด้านความรู้เกี่ยวกับภาษิต้องถิ่น 4) ด้านการชำระภาษิต้องถิ่น 5) ด้านบุคลากร และ 6) ด้านมาตรการในการดำเนินงาน จำนวนทั้งหมด 30 ข้อ

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นแนวทางการเพิ่มการจัดเก็บภาษีท้องถิ่นของเทศบาลนครพิษณุโลก อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลกแบบสอบถามเป็นคำถามปลายเปิด จำนวน 1 ข้อ

ตรวจสอบความเที่ยงตรง เชิงความครอบคลุมเนื้อหา (Content Validity) และความถูกต้องในสำนวนภาษาของแบบสอบถาม นำแบบสอบถามที่ได้แก้ไขปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง (Try Out) เพื่อนำมาวิเคราะห์หาความเที่ยง (Reliability) ปรากฏผลว่าได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) ของแบบสอบถามด้วยการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ตามวิธีการของ ครอนบาค (Cronbach, 1990) ได้ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เท่ากับ 0.92 มากกว่า 0.50 ($IOC > .50$) และสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) เท่ากับ 0.97 มากกว่าเกณฑ์ 0.70 อยู่ในเกณฑ์ใช้ได้

การวิเคราะห์ข้อมูล ในการวิจัยครั้งนี้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ซึ่งวิธีการวิเคราะห์สามารถจำแนกตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาระดับการจัดเก็บภาษีท้องถิ่น โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อการเปรียบเทียบความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคลกับการจัดเก็บภาษีท้องถิ่น โดยใช้สถิติทดสอบที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA)

ผลการวิจัย

1. ระดับการจัดเก็บภาษีท้องถิ่นของเทศบาลนครพิษณุโลก อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ การจัดเก็บภาษีท้องถิ่นของเทศบาลนครพิษณุโลก อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

การจัดเก็บภาษีท้องถิ่น	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	SD	ความหมาย
1) ด้านการประชาสัมพันธ์	4.01	0.59	มาก
2) ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร	3.98	0.65	มาก
3) ด้านความรู้เกี่ยวกับภาษีท้องถิ่น	3.91	0.62	มาก
4) ด้านการชำระภาษีท้องถิ่น	4.02	0.60	มาก
5) ด้านบุคลากร	3.97	0.62	มาก
6) ด้านมาตรการในการดำเนินงาน	4.05	0.63	มาก
รวม	3.98	0.53	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็น การจัดเก็บภาษีท้องถิ่นของเทศบาลนครพิษณุโลก อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ระดับมาก ($\bar{X}=3.98$, $SD=0.53$) โดยเรียงลำดับระดับความคิดเห็นมากไปหาน้อย ดังนี้ อันดับที่ 1 คือ ด้านมาตรการในการดำเนินงานมีค่าเฉลี่ยอยู่ระดับมาก ($\bar{X}=4.05$, $SD=0.63$) อันดับที่ 2 คือ ด้านการชำระภาษีท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยอยู่ระดับมาก ($\bar{X}=4.02$, $SD=0.60$) อันดับที่ 3 คือ ด้านการประชาสัมพันธ์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ระดับมาก ($\bar{X}=4.01$, $SD=0.59$) อันดับที่ 4 คือ ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร มีค่าเฉลี่ยอยู่ระดับมาก ($\bar{X}=3.98$, $SD=0.65$) อันดับที่ 5 คือ ด้านบุคลากร มีค่าเฉลี่ยอยู่ระดับมาก ($\bar{X}=3.97$, $SD=0.62$) และอันดับที่ 6 คือ ด้านความรู้เกี่ยวกับภาษีท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยอยู่ระดับมาก ($\bar{X}=3.91$, $SD=0.62$) ตามลำดับ

2. การเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนที่มีผลต่อการจัดเก็บภาษีท้องถิ่นของเทศบาลนครพิษณุโลก อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของการจัดเก็บภาษีท้องถิ่น จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล	t-test	F-test	Sig.
เพศ	0.752		0.386
อายุ		7.619	0.000*
สถานภาพการสมรส		2.477	0.061
รายได้ต่อเดือน		2.626	0.054
ระดับการศึกษา		4.429	0.002*
อาชีพ		1.690	0.151

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 ผลการทดสอบสมมติฐานปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ปัจจัยเพศ ซึ่งวิเคราะห์ด้วยค่า t-test มีค่า Sig. 0.386 และ สถานภาพการสมรส รายได้ต่อเดือน กับระดับการศึกษา ซึ่งวิเคราะห์ด้วยค่า F-test มีค่า Sig. เท่ากับ 0.061, 0.054 และ 0.151 ตามลำดับ มีค่า Sig. มากกว่า 0.05 แสดงว่าปัจจัยส่วนบุคคล ด้านเพศ สถานภาพการสมรส รายได้ต่อเดือน และระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อการจัดเก็บภาษีท้องถิ่นของเทศบาลนครพิษณุโลก อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลกไม่แตกต่างกัน

ส่วนปัจจัยอายุ และ ระดับการศึกษา ซึ่งวิเคราะห์ด้วยค่า F-test มีค่า Sig. เท่ากับ 0.000, และ 0.002 ตามลำดับ และมีค่า Sig. น้อยกว่า 0.05 ซึ่งหมายความว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ด้านอายุ

และระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อการจัดเก็บภาษีท้องถิ่นของเทศบาลนครพิษณุโลก อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

1. การจัดเก็บภาษีท้องถิ่น ด้านมาตรการในการดำเนินงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ระดับมาก เนื่องจากเทศบาลนครพิษณุโลก อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ได้จัดทำแบบแสดงรายการชำระภาษีที่เข้าใจยากและกรอกข้อมูลค่อนข้างยาก อาจเป็นเพราะว่าเอกสารเป็นภาษากฎหมายทำให้ประชาชนทั่ว ๆ ไปไม่ค่อยเข้าใจและไม่มีตัวอย่างการกรอกข้อมูล ส่วนเอกสารที่ใช้ยื่นภาษีมีจำนวนมากและต้องยื่นเอกสารซ้ำ ๆ ทุกปี ประชาชนในเขตเทศบาลนครพิษณุโลก อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ที่มีปัญหาส่วนใหญ่เห็นว่าสาเหตุมาจากขาดการนำเทคโนโลยีมาช่วยในการปฏิบัติงาน เช่น การเก็บข้อมูลพื้นฐานหรือข้อมูลเดิมของผู้เสียภาษีในเรื่องการประกอบธุรกิจว่าธุรกิจนั้น ๆ ตั้งอยู่ตรงไหนของเทศบาลนครพิษณุโลก อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก และมีเอกสารใดบ้างที่ได้ยื่นไปแล้ว ซึ่งปัจจัยด้านมาตรการในการดำเนินงาน นั้นมีความสอดคล้องกับลักษณะของภาษีอากรที่ดี ด้านการอำนวยความสะดวกให้ผู้เสียภาษี เช่น การใช้ภาษาที่อ่านเข้าใจง่าย เอกสารไม่มากเกินไป ใช้วิธีการที่ง่ายไม่ยุ่งยากซับซ้อนเพื่อไม่ให้ผู้เสียภาษีเกิดความเบื่อหน่ายหรือให้ผ่อนชำระได้ในกรณีที่ต้องเสียภาษีเป็นจำนวนมากเป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับ สุรศักดิ์ โตประสี และ จิตราภรณ์ สุทธิวรเศรษฐ์ (2561) ศึกษา ระดับของปัจจัยการบริหารและการบริหารการจัดเก็บภาษีของเทศบาลตำบลบางเสาธงจังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยการบริหารการจัดเก็บภาษีของเทศบาลตำบลบางเสาธงจังหวัดสมุทรปราการ ในภาพรวมเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก และการบริหารการจัดเก็บภาษีของเทศบาลตำบลบางเสาธงจังหวัดสมุทรปราการ ในภาพรวมมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก

2. การจัดเก็บภาษีท้องถิ่น ด้านการชำระภาษีท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยอยู่ระดับมาก เนื่องจากประชาชนต้องเสียภาษีเต็มอัตราทำให้การจัดเก็บภาษีบำรุงท้องถิ่นมีประสิทธิภาพมากขึ้น บางสมัยจะยืดหยุ่นตามคำร้องขอของประชาชนผู้เสียภาษีทำให้การจัดเก็บภาษีมีประสิทธิภาพลดลง แต่ความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าหน้าที่เทศบาลนครพิษณุโลกกับประชาชนผู้เสียภาษีมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน การที่ผู้บริหารบางสมัยไม่กล้าที่จะจัดเก็บภาษีบำรุงท้องถิ่นตามที่กฎหมายกำหนดไว้ หรือไม่มีนโยบายที่จะขยายฐานภาษีบำรุงท้องถิ่นอาจจะเนื่องมาจากเกรงว่าจะสูญเสียฐานเสียงของตน ซึ่งด้านการชำระภาษีท้องถิ่น ในเรื่องความต่อเนื่องของนโยบายการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องถิ่นนั้น มีความสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ที่ดีในการเก็บภาษีของ อดัม สมิธ ในเรื่องหลักของความยืดหยุ่นซึ่ง หลักการจัดเก็บภาษีที่ดีนั้นควรเป็นภาษีที่มีความยืดหยุ่นและปรับเปลี่ยนไปตามภาวะเศรษฐกิจของประเทศ หากรายได้ของประชาชนมากขึ้นก็จะเก็บภาษีได้มากขึ้น หรือหากรายได้ของประชาชนลดลงก็จะเก็บภาษีได้น้อยลงซึ่งจะเป็นการบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนผู้เสียภาษีด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ ปาริฉัตร ภูตองลม (2559) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่

ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขาม อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัย พบว่า ความคิดเห็น เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขาม อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อวิเคราะห์รายละเอียดเป็นรายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้านโดย ให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านชำระภาษีเป็นอันดับแรก

3. การจัดเก็บภาษีท้องถิ่น ด้านการประชาสัมพันธ์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ระดับมาก เนื่องจากเทศบาลนครพิษณุโลก อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก มีการจัดประชุมเรื่องการชำระภาษีให้กับตัวแทนชุมชนเพื่อกระจายข่าวไปสู่ประชาชนผู้มีหน้าที่เสียภาษี เนื่องจากเห็นความสำคัญของการชำระภาษีจึงจำเป็นต้องมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับรู้แต่การรับรู้ของประชาชนผู้เสียภาษียังไม่ทั่วถึงผู้วิจัยคิดว่าอาจจะเนื่องมาจากผู้ประกอบการบางรายที่ประกอบธุรกิจอยู่ในเทศบาลนครพิษณุโลก อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ไม่ได้อยู่ดูแลธุรกิจด้วยตนเองแต่ให้ผู้อื่นเป็นผู้ดูแลแทนซึ่งผู้ดูแลอาจจะไม่ได้แจ้งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการชำระภาษีให้กับเจ้าของธุรกิจได้รับทราบ จึงทำให้การจัดเก็บภาษีบำรุงท้องถิ่นของเทศบาลนครพิษณุโลก อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ไม่ตรงเป้าหมาย ซึ่งสอดคล้องกับ ศิริพร สีสว่าง และ สิทธิเดช สิริสุขะ (2558) การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีกับการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยางตลาด จังหวัดเพชรบุรี ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยดังนี้ ลำดับแรกคือ ด้านสถานที่ วัสดุและอุปกรณ์ รองลงมาคือด้านบุคลากร ด้านโครงสร้างภาษีและการบริหารจัดการ และด้านงบประมาณ ตามลำดับ การจัดเก็บภาษี โดยรวมอยู่ในระดับมาก

4. การจัดเก็บภาษีท้องถิ่น ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร มีค่าเฉลี่ยอยู่ระดับมาก เนื่องจากเทศบาลนครพิษณุโลก มีการจัดประชุมเรื่องการชำระภาษีให้กับตัวแทนชุมชนเพื่อกระจายข่าวไปสู่ประชาชนแต่ก็ไม่ทั่วถึง เช่น มีการขึ้นป้ายประชาสัมพันธ์ในเขตชุมชนเท่านั้น บางป้ายถูกต้นไม้บัง บางป้ายชำรุด แต่ก็มีเครื่องมือและเทคโนโลยีที่จะช่วยในการประชาสัมพันธ์และมีการจัดทำเอกสารแผ่นพับโปสเตอร์ เพื่อเชิญชวนให้ประชาชนไปชำระภาษีบำรุงท้องถิ่น ประชาชนที่เสียภาษีบำรุงท้องถิ่นสม่ำเสมอทุกปี มีความเห็นว่าทางชำระควรจะมีการจัดทำโครงการคืนกำไรให้กับผู้เสียภาษีบ้าง เพื่อเป็นการตอบแทนน้ำใจให้แก่ผู้เสียภาษีรายเดิมและเป็นการสร้างแรงจูงใจให้กับผู้เสียภาษีรายอื่น ๆ ด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ สาคร บุญส่ง (2557) การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดเก็บภาษีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัย พบว่า การจัดเก็บภาษีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ทุกด้านอยู่ในระดับมาก

5. การจัดเก็บภาษีท้องถิ่น ด้านบุคลากร มีค่าเฉลี่ยอยู่ระดับมาก เจ้าหน้าที่ของเทศบาลนครพิษณุโลกมีการศึกษาข้อมูลด้านกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับภาษีบำรุงท้องถิ่นที่มีการปรับปรุง

เปลี่ยนแปลงใหม่ ๆ อยู่เสมอ ๆ อาจจะเป็นเพราะว่าภาระเบี้ยบของภาษีบำรุงท้องถิ่นมีจำนวนมาก และมีรายละเอียดปลีกย่อยมากมาย ซึ่งเจ้าหน้าที่จะต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของกฎหมายและสามารถอธิบายเพื่อไขข้อข้องใจให้กับประชาชนผู้เสียภาษีเข้าใจได้ และเจ้าหน้าที่ของเทศบาลนครพิษณุโลกมีความรู้ความเข้าใจในการตรวจสอบและจัดทำบัญชีผู้เสียภาษีที่อยู่ในเกณฑ์เสียภาษีในปีงบประมาณ และเทศบาลนครพิษณุโลกมีการจัดอบรมเจ้าหน้าที่ด้านการจัดเก็บอยู่เป็นประจำ จึงทำให้มีความรู้ความเข้าใจขั้นต้นและวิธีการในการปฏิบัติการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับ ปานชีวา สง่าผากุล (2557) ศึกษาการจัดเก็บภาษี และศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อจำกัดต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการจัดเก็บขององค์การบริหารส่วนตำบลผาซำน้อย อำเภอปง จังหวัดพะเยา ผลการศึกษาพบว่า ในกลุ่มประชาชน การจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลผาซำน้อย อำเภอปง จังหวัดพะเยา มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัด ในการจัดเก็บภาษีส่วนใหญ่จะเป็นปัญหาเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ที่ไม่มีความรู้ ด้านการจัดเก็บภาษีจึงไม่สามารถอธิบายหลักเกณฑ์การประเมินภาษีที่ใช้ในปัจจุบันได้ เจ้าหน้าที่ไม่เคยออกสำรวจภาษีโรงเรือนและที่ดิน ก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมต่อผู้มีหน้าที่เสียภาษี และเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานด้านการจัดเก็บภาษีมีไม่เพียงพอต่อการให้บริการ กลุ่มเจ้าหน้าที่ การจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลผาซำน้อย อำเภอปง จังหวัดพะเยา มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัด ในการจัดเก็บภาษีส่วนใหญ่จะเป็นปัญหาเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานด้านการจัดเก็บภาษีมีไม่เพียงพอต่อการให้บริการ เจ้าหน้าที่ที่ไม่มีความรู้ด้านการจัดเก็บภาษี เนื่องจากไม่ได้รับการอบรมเรื่องการปฏิบัติงานด้านการจัดเก็บภาษี

6. การจัดเก็บภาษีท้องถิ่น ด้านความรู้เกี่ยวกับภาษีท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยอยู่ระดับมาก เนื่องจากประชาชนผู้มีหน้าที่เสียภาษีบำรุงท้องถิ่นในเขตเทศบาลนครพิษณุโลก ไม่มีความรู้ในเรื่องอัตราภาษีบำรุงท้องถิ่น ไม่รู้ระเบียบในการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องถิ่น ไม่รู้รายการทรัพย์สินที่จะต้องชำระภาษีบำรุงท้องถิ่นว่าต้องชำระภาษีประเภทใด เนื่องจากประชาชนได้รับการศึกษาไม่มากนักบางคนไม่ได้รับการศึกษาเลยแต่สามารถประกอบธุรกิจท้องถิ่นได้ เนื่องจากเป็นคนในพื้นที่ดั้งเดิมและมีทุนทรัพย์ส่วนตัวค่อนข้างมาก บางคนจะจบเพียงแค่มัธยมศึกษาตอนต้น พร้อมทั้งเห็นว่าอัตราภาษีโรงเรือนและที่ดิน ที่เรียกเก็บในอัตราร้อยละ 12.5 ต่อปี เป็นอัตราที่สูงเกินไปและต้องเสียภาษีซ้ำซ้อน พร้อมกันนั้นประชาชนผู้มีหน้าที่เสียภาษีไม่มั่นใจเรื่องฐานข้อมูลโดยภาพรวมเห็นว่าเกิดจากความไม่แน่ใจเรื่องการปรับปรุงข้อมูลในทะเบียนทรัพย์สินว่าถูกต้องเป็นปัจจุบันหรือไม่ อีกทั้งยังไม่แน่ใจเกี่ยวกับการคำนวณภาษีของเจ้าหน้าที่ว่าคำนวณถูกต้อง และยุติธรรมหรือไม่ ปัญหาที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือผู้เสียภาษีไม่มั่นใจเรื่องความโปร่งใสในการใช้เงินภาษีบำรุงท้องถิ่นของเทศบาลนครพิษณุโลก ซึ่งสอดคล้องกับ วาสนา เมธาวรากุล (2559) การค้นคว้าอิสระศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องถิ่นของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี

ผลการศึกษาวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอนองแคะ จังหวัดสระบุรี มีดังนี้คือ 1. ปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีบำรุงท้องถิ่นของผู้เสียภาษีในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอนองแคะ จังหวัดสระบุรี มีผลกระทบมากที่สุดและเห็นว่าอัตรา ภาษีโรงเรือนและที่ดินที่เรียกเก็บในอัตราร้อยละ 12.5 ต่อปี เป็นอัตราที่สูงเกินไปและต้องเสียภาษีซ้ำซ้อน เนื่องจากว่าผู้ประกอบการธุรกิจส่วนตัวส่วนใหญ่ นั้นมักจะทำงานเป็นมนุษย์เงินเดือนมาก่อนซึ่งเงินเดือนที่ได้รับมานั้นได้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาไป แล้ว และนำเงินที่ได้จากการทำงานมาประกอบธุรกิจส่วนตัวยังต้องเสียภาษีโรงเรือนและที่ดินและ ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาซ้ำอีก

7. ปัจจัยส่วนบุคคล ด้านอายุ และ ระดับการศึกษา ที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องถิ่นของเทศบาลนครพิษณุโลก อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลกแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากประชาชนที่มีอายุ และ ระดับการศึกษาเกิดจากพัฒนาการของมนุษย์เป็นผลสืบเนื่องมาจากวุฒิภาวะ (Maturity) และการเรียนรู้ (Learning) เป็นสำคัญส่งผลต่อการจัดเก็บ ภาษีเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการจัดเก็บภาษีไม่ปฏิบัติตามระเบียบกฎหมาย เมื่อประชาชนไม่ มาชำระภาษี เพื่อหลีกเลี่ยงความขัดแย้งกับประชาชนที่อาจมีแนวคิดในทางเชิงลบกับเทศบาล ควรให้ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบกฎหมายอย่างเคร่งครัด เป็นธรรมตามหลักความเสมอภาค โดยไม่เลือก การปฏิบัติต่อคนใดคนหนึ่ง ชี้แจงและให้ความรู้ความเข้าใจในหน้าที่ที่จะต้องชำระภาษีในภาษีแต่ละ ภาษี ซึ่งสอดคล้องกับ ชาติชาย ศรีคงรักษ์ (2559) ความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดเก็บภาษีของ องค์การบริหารส่วนตำบลคลองขุดอำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดเก็บรายได้ของ องค์การบริหารส่วนตำบลคลองขุดอำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ควรมีขั้นตอนเตรียมการจัดเก็บภาษี การประชาสัมพันธ์ขององค์การบริหารส่วน ยังไม่ เข้าถึงประชาชน เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการจัดเก็บภาษีไม่ปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการจัดเก็บภาษีที่ กำหนดไว้ มีการจัดเตรียมแบบพิมพ์เพียงบางส่วน และยังมีข้อผิดพลาดในการตรวจสอบทะเบียน รายชื่อผู้เสียภาษี

2. ควรมีขั้นตอนดำเนินการจัดเก็บภาษี ผู้เสียภาษีบางส่วนไม่ทราบกำหนดเวลายื่นแบบ แสดงรายการเพื่อเสียภาษีไม่ทราบว่าต้องทำอะไรเมื่อไม่พอใจในการประเมินภาษี เมื่อมีประชาชน มายื่นแบบพร้อมกันหลายรายเจ้าหน้าที่จะไม่ได้ตรวจสอบความถูกต้องของแบบพิมพ์และเอกสาร ประกอบการยื่นแบบ และไม่มีการปรับขยายฐานภาษี

3. ควรมีขั้นตอนเร่งรัดการจัดเก็บภาษีเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการจัดเก็บภาษีไม่ล้าปฏิบัติตามระเบียบกฎหมาย เมื่อประชาชนไม่มาชำระภาษี จากการศึกษาครั้งนี้ยังพบว่าเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานด้านการจัดเก็บภาษีมีไม่เพียงพอ ยังขาดความรู้ความเชี่ยวชาญในระเบียบกฎหมายไม่มีการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาช่วยในการปฏิบัติงาน ผู้เสียภาษีบางส่วนไม่ทราบระเบียบกฎหมายเกี่ยวกับภาษีบำรุงท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล บางส่วนมองว่า กฎหมายภาษีบำรุงท้องถิ่นของล้าสมัย และมีการจัดเก็บภาษีที่ซ้ำซ้อนคล้ายกับภาษีอื่น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

1. ควรทำการศึกษาเรื่องปัญหาในการจัดเก็บภาษีท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นข้างเคียงอื่น ๆ ว่าพบปัญหาในการจัดเก็บภาษีท้องถิ่นในแนวทางเดียวกันหรือไม่ และมีวิธีการดำเนินการแก้ไขปัญหายังไร เพื่อนำแนวทางนั้นมาปรับใช้กับเทศบาลนครพิษณุโลก อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

2. ควรให้ความสนับสนุนให้มีการวิจัยอย่างต่อเนื่องถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดเก็บภาษีท้องถิ่นของเทศบาลนครพิษณุโลก อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก เพื่อให้จัดเก็บรายได้ของเทศบาลมีประสิทธิภาพสูงสุดและนำรายได้นั้นมาจัดทำบริการสาธารณะเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น

เอกสารอ้างอิง

- กลุ่มนักวิชาการภาษีอากร. (2556). **ภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร 2556**. กรุงเทพฯ: เรือนแก้วการพิมพ์.
- กัลยา วานิชย์บัญชา.(2550). **การวิเคราะห์สถิติ: สถิติสำหรับบริหารและวิจัย**. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชาติชาย ศรีคงรักษ์. (2559). **ความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขุดอำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี**.งานนิพนธ์ รัฐประศาสนมหาบัณฑิต กลุ่มวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธนาพร วงศ์ภักดิ์. (2556). **การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะแก้ว**. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ปานชีวา ส่องผากุล. (2557). **ประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกรณีศึกษา: องค์การบริหารส่วนตำบลผาช้างน้อย อำเภอปง จังหวัดพะเยา**. การค้นคว้าอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชานโยบายสาธารณะ) มหาวิทยาลัยพะเยา.

- ปาริฉัตร ภู่อังลม. (2559). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขาม อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์**. การค้นคว้าอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะเทคโนโลยีสังคม มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์.
- วาสนา เมธาวรากุล. (2559). **ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องถิ่นของเจ้าหน้าที่องค์การ**. การค้นคว้าอิสระปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต (การเมืองการปกครอง) (สาขาวิชาการเมืองการปกครอง) สำหรับนักบริหารคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ศิริพร สีสว่าง และ สิริเดช สิริสุขะ. (2558). **ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยาง่าง จังหวัดเพชรบุรี**. การค้นคว้าอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (สาขาวิชาการจัดการทั่วไป) มหาวิทยาลัยนานาชาติแอสแตมฟอร์ด.
- สาคร บุญส่ง. (2557). **ประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอยาง่าง จังหวัดกาญจนบุรี**. การค้นคว้าอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- สำนักงานเทศบาลนครพิษณุโลก. (2561). **แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเทศบาลนครพิษณุโลก พ.ศ. 2557-2566**. สำนักงานเทศบาลนครพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก.
- _____. (2563). **ประชาชนผู้มีหน้าที่เสียภาษีให้แก่เทศบาลนครพิษณุโลก อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก**. สำนักงานเทศบาลนครพิษณุโลก ฝ่ายแผนที่ภาษี สำนักงานคลังเทศบาลนครพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก.
- สุรศักดิ์ โตประสี และ จิตราภรณ์ สุทธิวรเศรษฐ์. (2561). **ประสิทธิภาพในการบริหารการจัดเก็บภาษีของเทศบาลบางเสด็จ จังหวัดสมุทรปราการ**. การค้นคว้าอิสระ ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- Cronbach, Lee. J. (1990). **Essentials of Psychology Testing**. 5th ed. New York: Harper Collins Publishers Inc.